

De Alliantie Markermeerdijken versterkt ruim 33 kilometer Markermeerdijken tussen Hoorn en Amsterdam. De dijken beschermen ruim 1,2 miljoen Noord-Hollanders tegen het water.

Nieuwsbrief Versterking Markermeerdijken

Beste lezer,

Wat is er weer veel gebeurd het afgelopen half jaar! Tijd om stil te staan bij de opening van de eerste module, de opening van een deel van het stadsstrand, en bij mijn vertrek als Alliantiemanager.

Allereerst ben ik ontzettend trots op het feit dat wij in maart ons eerste versterkte dijkgedeelte hebben geopend voor publiek. Hoorn Binnenstad is als eerste module officieel waterveilig verklaard en samen met de bewoners weer in gebruik genomen. Echt een mijlpaal voor het project. Ook is hiermee de start van de doorlopende fiets- en wandelverbinding van Hoorn naar Amsterdam geopend.

Vlak daarnaast ligt de oeverdijk die volgend jaar zomer officieel door ons wordt opgeleverd als waterveilig. Het stadsstrand van gemeente Hoorn wordt voor een deel

vervroegd ingericht, zodat de inwoners deze zomer al heerlijk van het strand en verkoelende water kunnen genieten.

Daarnaast wil ik van de gelegenheid gebruik maken om afscheid te nemen van u als lezer. Dit is mijn laatste column als Alliantiemanager en ik wil u bedanken voor uw aandacht voor het project. Ik ga een nieuwe uitdaging aan als Nationaal Coördinator Groningen. Mijn opvolger is Kees Uiterwijk Winkel. Per half juli is hij de nieuwe Alliantiemanager. Ik heb met zeer veel plezier deze rol vervuld en wens Kees daarbij ook alle succes!

Ik vertrek dan wel bij het project, maar ik kom zeker terug bij de Markermeerdijken in deze prachtige omgeving. Het gebied rond de Markermeerdijken heeft immers mijn hart gestolen.

Reijer Baas, Alliantiemanager

Meer weten over het project? Kijk op markermeerdijken.nl voor het laatste nieuws en abonneer u op onze digitale nieuwsbrief.

Dijkplaatsen vol verhalen

De Markermeerdijken zijn een provinciaal monument. Door de dijkversterking verandert dit monument van uiterlijk. Dat moet natuurlijk zorgvuldig gebeuren, want niet alleen waterveiligheid, maar ook ons nationale erfgoed is belangrijk.

Om het verhaal van de geschiedenis van de dijk te vertellen, heeft de provincie Noord-Holland aan de Alliantie Markermeerdijken gevraagd om op vijf bijzondere locaties zogenoemde dijkplaatsen aan te leggen: een bij Etersheim, drie in polder Zeevang en een bij Kinselmeer.

De provincie koos juist deze vijf locaties, omdat hier het verhaal over de historische dijk en de veranderingen door de eeuwen heen goed verteld kan worden.

Ontwerpen

De ontwerpen voor de dijkplaatsen in Etersheim en Kinselmeer waren al klaar en inmiddels zijn ook de ontwerpen voor polder Zeevang afgerond. In het verlengde van de dorpsstraat van Warder komt een 'loper' (een soort pad) van basalt en een trap naar de kruin van de dijk. Zo wordt de bijzondere relatie tussen het

dorp, de dijk en het water onderstreept. Bij de Zandbraak is een glazen uitkijkpunt aan de waterkant gepland, dat als het ware opgaat in het landschap: een fantastische plek om vogels te bekijken. De derde locatie ligt bij de Grote Braak. Daar wordt de dijk gesymboliseerd door een soort kunstwerk tegen de dijk. Er komt ook een trap naar boven die leidt naar een uitkijkpunt met een weids uitzicht over het water en het achterland. De schetsontwerpen van deze drie dijkplaatsen worden op dit moment nader uitgewerkt en worden gerealiseerd als de dijkversterking op die plek klaar is.

Kijk Luister Dijk

Markermeerdijken in je oor

Heerlijk uitwaaien, genieten van de weidsheid van het water en tegelijkertijd naar boeiende verhalen luisteren over de Markermeerdijken. Dat kan met de prachtige podcast KijkLuisterDijk.

Wie al over het nieuw opgeleverde dijkgedeelte in Hoorn heeft gelopen, kan ze zijn tegenkomen: helderblauwe zuiltjes met een QR-code die leidt naar de podcast KijkLuisterDijk. De podcast begeleidt u op een route die u kunt wandelen of fietsen en geeft op veertien verschillende locaties een kort verhaal over het leven

met het water. Die verhalen worden verteld door de dijk zelf, die tenslotte alles zelf heeft meegemaakt. Ze gaan over zeeslagen en dieren, maar ook over de ingewikkelde relatie die de dijk heeft met gemalen en sluisen. En natuurlijk over zijn bijzondere band met de bewoners van de dijk.

Scan de code

De route is een initiatief van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, de Alliantie Markermeerdijken en de Provincie Noord-Holland. In totaal is hij

45 kilometer lang, maar u kunt hem ook in delen afleggen of gewoon ter plekke de QR-code scannen. De podcast bestond al, maar op de plekken waar onze werkzaamheden zijn afgerond, zijn sinds kort deze opvallende zuilen te vinden die rechtstreeks naar de podcast leiden. Handig! Dus pak de fiets of trek wandelschoenen aan, ga naar de dijk en scan de code. Zeker weten dat u daarna nooit meer hetzelfde kijkt naar de oude, stoere en sterke dijk!

www.kijkluisterdijk.nl

De dijk is van ons allemaal: Rens de Vries

Eind mei gingen de werkzaamheden bij Noordeinde Volendam (module 10) echt van start. Het opspuiten van de werkbaan wordt naar verwachting eind juli afgerond. Daarna kan het zand inklinken, zodat de werkbaan op sterkte komt. De kapitein sprak hierover met omwonende Rens de Vries.

Woon je hier al lang?

"Mijn vrouw en ik wonen hier nu een jaar of acht. Vrij snel nadat we hier kwamen, hoorden we over de dijkversterking. Even hebben we overwogen om weer weg te gaan. Het plaatsen van zo'n damwand is ingrijpend en je krijgt drie jaar bouwhekken voor de deur. Toen ben ik maar in de klankbordgroep gegaan. Dan hoor je precies wat er gaat gebeuren."

De dijk wordt verbreed, hè?

"Ja. De kruin wordt 10 meter breder door middel van een grasstrook. Daaraan komt een talud van 20 meter. Dat is best veel, maar anders moest de dijk de hoogte in. De gemeente wil de dijk opnieuw bestraten en van die mooie ouderwetse lantarenpalen plaatsen. Het zal gerust wel wat worden."

Begin april was er nog een drukbezochte bewonersbijeenkomst. Hoe was de sfeer?

"Mensen zijn vooral bang voor schade aan hun huizen. Iemand van het schade-expertisebureau vertelde dat alles goed in de gaten gehouden wordt en eventuele schade wordt onderzocht. Is deze te herleiden naar de werkzaamheden van de Alliantie, dan wordt die vergoed. Maar Volendammers zijn niet zo makkelijk. Die schade-expert kreeg te horen: 'Ik woon hier, jij niet.'"

Hoe zit jij daarin?

"Voordat de werkzaamheden startten, zijn er heel veel foto's van onze huizen gemaakt. Een onafhankelijke inspecteur kwam huis-aan-huis kijken naar de staat van de woning. Ook komt overal meetapparatuur te hangen. Dat heeft mij persoonlijk wel gerustgesteld. Ook wordt er nog tot drie jaar na de werkzaamheden nagemeten, dat geeft wel vertrouwen."

Hoe moet dat in de periode dat ze de damwand gaan plaatsen?

"Dan zijn er voor dijkbewoners huisjes beschikbaar en wordt de weg afgesloten in verband met risico's. Stel dat zo'n plaat uit de kraan valt, bijvoorbeeld. Naar schatting duurt dit ongeveer een of twee weken en alleen overdag op werkdagen. In het weekend wordt er niet gewerkt."

René Osté

Renie Ralduin

De Markermeerdijken-app

Op welke dag is die bewonersbijeenkomst ook alweer? Wat gaat er voor mijn deur gebeuren? Op dit soort praktische vragen vindt u vanaf nu meteen het antwoord in de Markermeerdijkenapp. U kunt hem downloaden via de Google Play Store en de Apple App Store.

In deze praktische app ziet u per module wat er de komende tijd op het programma staat en wat op dit moment de werkzaamheden zijn. De informatie is heel specifiek en actueel. Wanneer uw smartphone of tablet meldingen toestaat, kunt u bovendien berichtjes ontvangen die bijvoorbeeld laten weten dat over twee dagen een weg bij u in de buurt wordt afgesloten.

Contact

Wilt u reageren op informatie in de app? Dat kan via een duimpje of een andere emoticon, net als op social media. Via het contactformulier in de app kunt u een vraag stellen. Uw omgevingsmanager komt daar persoonlijk bij u op terug. Dat persoonlijke contact blijft sowieso belangrijk. Er zijn immers altijd mensen die liever geen apps gebruiken, geen smartphone hebben of niet zo digitaal vaardig zijn. Daarom blijven we ook gewoon bewonersbrieven sturen, zowel gedrukt als digitaal, en houden we de informatie op onze website markermeerdijken.nl zo actueel mogelijk.

DE KAPITEIN VAN HET MARKERMEER

Waarom is exact plannen soms lastig?

Het is een flinke puzzel om werkzaamheden exact te plannen. 'Hoe komt dat toch?', vroeg de kapitein van het Markermeer zich af. Hij stelde de vraag aan omgevingsmanager Renie Ralduin en deelgebiedmanager René Osté.

Mensen willen graag precies weten wat er voor hun deur gaat gebeuren. En vooral ook wanneer. Dat kwam uit het jaarlijkse onderzoek van de Alliantie onder dijkbewoners duidelijk naar voren en dat snap ik. Jullie ook?

Renie: "Zeker. Geluidsoverlast of een wegafsluiting is vervelend, maar je ervaart het als minder hinderlijk wanneer je het van tevoren weet. Dan kun je je erop instellen. In Volendam gaan we bijvoorbeeld vanaf november een damwand plaatsen, een soort hulpscherm die verzakkingen tegengaat. Mensen vertelden me dat ze in die periode hun vakantie willen plannen. Dan is het fijn als je tijdig weet wanneer het precies gaat gebeuren."

Waarom is dat zo moeilijk aan te geven?

René: "Een voorbeeld: we werken in drie deelgebieden, met soms dezelfde mensen en hetzelfde materieel. Als op één plek

iets uitloopt, schuift het dus ergens anders ook op."

Kun je dan niet gewoon meer mensen inzetten?

René: "Was het maar waar! Tegenwoordig zitten vakmensen en specialisten niet op de bank te wachten tot je ze belt. Ook wij hebben te maken met krapte op de arbeidsmarkt."

En het materieel dan?

René: "De pontons, schepen, kranen en ander groot materieel zijn geen eigendom van de Alliantie Markermeerdijken. Ze worden gehuurd en gaan dus vaak van het ene project naar het andere. We proberen de inzet uiteraard zo goed mogelijk te plannen en vast te leggen, maar ook daar kan zomaar eens een dag of twee speling optreden."

Hoe houden jullie hier contact over met bewoners?

Renie: "Sinds kort hebben we de Markermeerdijken-app waarop je altijd de laatste planning kunt zien. Ik raad alle omwonenden aan om die te downloaden."

ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN:

Opnieuw een middeleeuwse sluis gevonden!

Vorig jaar vonden we restanten van een middeleeuwse sluis bij Warder, zoals verwacht op basis van archeologisch bureauonderzoek. Maar in april van dit jaar ontdekten we er nog eentje, bij Etersheim. Dat was een verrassing. De sluis is hét bewijs dat Nederlanders al eeuwenlang inventief bezig zijn met waterbeheer, volgens archeoloog Jan-Willem Oudhof.

Profielsleuven zijn doorsnedes dwars door de dijk heen. We graven deze sleuven voor de start van de versterkingswerkzaamheden, zodat archeologen de dijkopbouw kunnen bestuderen. "De dijk is gestolde tijd," aldus Jan-Willem, die het archeo-

logisch onderzoek leidt namens de Alliantie Markermeerdijken: "Je ziet verschillende fasen van de dijkbouw terug in zo'n profiel."

Muraltmuur

Voorafgaand aan de dijkversterkingswerkzaamheden bij Volendam zijn, in de lengte van de dijk, om de 100 meter haakse gleuven gegraven. "De voornaamste reden daarvan is dat op oude foto's te zien is dat hier een Muraltmuur heeft gestaan", vertelt Jan-Willem. "Dat was een goedkope vorm van dijkversterking, bedacht door jonkheer De Muralt. Die muren bestonden uit betonnen T-stukken die in de kop van de dijk werden ingegraven om overmatige golfoverslag op te vangen."

Sluis

Ook bij Etersheim groeven we een aantal sleuven. Bij een daarvan stuiten we op een bijzondere vondst: een houten duikersluis, bedoeld om overtollig water af te voeren. Jan-Willem: "Op basis van houtonderzoek denken we dat de sluis afkomstig is van voor 1500, ergens tussen 1300 en 1400." Eerder werden oude sluisjes gevonden in Rotterdam en Friesland, maar die hadden slechts één deur. De sluis bij Ethersheim heeft er twee. "Het principe van de sluis is eenvoudig, maar vernuftig", zegt de archeoloog. "Bij hoog water aan de binnenkant van de sluis en laag water aan de buitenkant, drukt het water de deuren vanzelf open en wordt water afgevoerd. Is de waterdruk eraf, dan gaan de deuren vanzelf dicht. Watermanagement is en blijft fascinerend: geweldig om te zien dat we daar door de eeuwen heen al zo goed over na hebben gedacht."

OPLEVERING MODULE 1

Bibberend op de versterkte dijk

Maart roert zijn staart. Dat bleek maar weer bij de oplevering van het eerste gedeelte van het dijkversterkingsproject in Hoorn: het sneeuwde enorm! Toch weerhield dat vele omwonenden er niet van om op 10 maart de eerste stappen te zetten op 'hun' versterkte dijk.

Het werd een bijzondere middag voor de bewoners rond het stuk dijk tussen Schouburg Het Park en het Visserseiland.

Eerst werden zij in de schouwburg welkom geheten door Alliantiemanager Reijer Baas die hen bedankte voor hun geduld en begrip tijdens de versterkingswerkzaamheden. Na diverse speeches was het: paraplu's op en jassen aan voor een frisse wandeling.

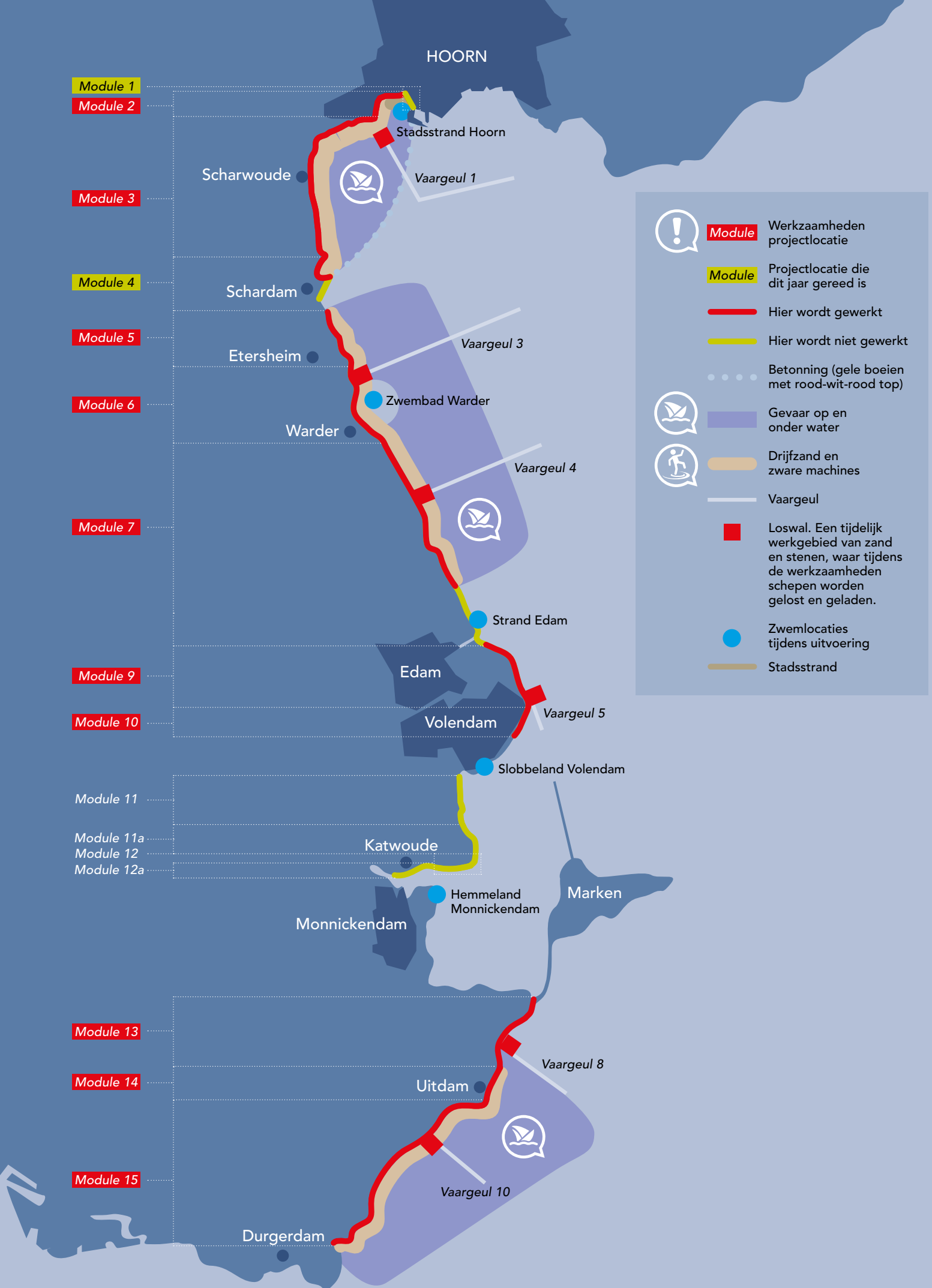
4.200 vrachtwagens

Op de dijk troffen de bewoners verschillende experts die iets vertelden over de dijk. Robert van 't Riet, realisatiemanager bij de

Alliantie Markermeerdijken, legde bijvoorbeeld uit welke technieken bij dit gedeelte van de dijkversterking zijn gebruikt en waarom. Ook gaf hij inzicht in enkele getallen. Zo vertelde hij dat er zo'n 4.200 vrachtwagens met zand zijn aangevoerd. Hans Manten, projectmanager bij gemeente Hoorn, vertelde over de nieuwe recreatiemogelijkheden op de dijk. Het fiets- en wandelpad op de Westerdijk vormt bijvoorbeeld het begin van een doorlopende route langs de kust tussen Hoorn en Amsterdam.

Ode aan de dijk

De Hoornse stadsdichter Levi Noë droeg enthousiast zijn ode aan de dijk voor. Dit gedicht is in staal in het asfalt van de dijk vereeuwigd, halverwege het verstevigde dijkgedeelte. Alliantie-archeoloog en meestertverteller Jan-Willem Oudhof vertelde ten slotte gepassioneerd over het verleden en de archeologische vondsten die tijdens de werkzaamheden zijn gedaan. Na een luid handschoenenapplaus zochten de bewoners hun huis weer op om lekker op te warmen achter een veilige dijk.

Bij Noordeinde Volendam, module 10, zijn we eind mei gestart met de werkzaamheden

De kapitein ontmoet Hoornse dijkbewoners over hoe ze de werkzaamheden aan de dijk hebben beleefd: "Het was mooi theater en wij zaten op de eerste rang".

Het eerste gedeelte van het stadsstrand in Hoorn is op 1 juli opengesteld voor publiek! Het tweede gedeelte zal naar verwachting zomer 2024 opengaan. Dan leveren we een innovatieve oeverdijk, doorgaande fiets/wandelverbinding én een nieuw stuk natuurgebied op!

Eerste deel Markermeerdijken versterkt op 10 maart! 840 meter aan dijk is weer teruggegeven aan de bewoners van Hoorn Binnenstad.

De dijk in module 13 de Nes en Opperwoud wordt op dit moment afgebouwd.

COLOFON

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Alliantie Markermeerdijken en verschijnt twee keer per jaar.

Correspondentieadres:

Postbus 89
1140 AB Monnickendam

Bezoekadres:

Hoogedijk 1D
1145 PM Katwoude

www.markermeerdijken.nl

contact@markermeerdijken.nl
0299-224510

Het projectkantoor en de EXPO zijn geopend van maandag t/m donderdag van 9.00 tot 17.00 uur.

Laat uw mening horen over de dijkversterking en doe mee aan het volgende bewonersonderzoek. Meld u aan via onze website.